

የትግባብ አድማንስ

ጥቅምት 19 ቀን 2001 ዓ.ም

አትዋኑ ስምተኞች የወጪው ቤታዊ ፖሮግራም መንግሥት ተመዝግበዋል?

ሁገታዎን አትዋኑ አሁን ከደረሰቻበት መርሃ የመተኞች አይደረግም
እንደተወቃቁ ያበቃት በአመዘኛ የወጪው ቤታዊ የመሆናቸው ጥያቄ
በአሁን ወቅት ከሞላ ነደል ያልተረዳው ማንም አትዋኑው ለኖር አይቻልም::
ቻኑ ጥን አትዋኑው ሁሉ ህገና እነዚህ ደረጃ እንደተደርሱ ያበቃትን እነዚህን
ምክንያቶችና ተቀናዋን በአሁን ወቅት የማውቆና ያለማውቆ ጥያቄ አይደለም::
ይልቀንም፣የለፈው ሁኔታ ተመልከ እንዲይደግም አሁንስለ ምን እየተደረገ ነው?
የሚለውን ጥያቄ በበቃና በአስተማማኝና ደረጃ መልከ መፍትሃዎን ክመሳለን
ገይ ነው:: ይህንን ለማለት ያስቻለን፣የለፈው ቤት የማይመር አካባቢ
ተመሳሳይ ስህተት በመፈለግም የሚረገም እንደሚሆን ለማስመዝገበ ነው::

በአስራ ሲደሰተኞው ከፍለ ኮሙን የወቆቱ የዓለም ቤቶችን የነበሩት የአቶማን
ተስፋፈ አገባብና የፖርቴራል ቅና ገዢ መንግሥት ለማዘኗ ማስቀመጥ::
ለተፈ ሁበት ማከበትና ለሽቀጣቸው ዕቁ ማረጋገጫ ሲሉ ባደረገት የየግለጾው
መረከት፣ አትዋኑ የመረከቶችው መጽሑፍና የመስፈንጋዬ መጽሑፍ
በማድረግ በሀገራዎን ላይ ያስከተለትና በፖረሱ ተቀት እንደ ማስረጃ በቀበ
ከማለፍ በስተቀር በታረክ የተመዘገበ ሰለምነ ወደ ነርክር ጥያቄ መማበት
አስፈላጊ ሆኖ አገኘናውም:: በሁዋዎው ምዕተ ዓመት ማከተማኑም ይግባኝ
አማራካና የቀድሞው የሰጠት ገበሩት ለረዳቸው ጥቀም ሲሉ ህገታዎን
ለተቀማቸው ማስፈልጊዎች አገልጻይ ለማድረግ አሁን ለምትገኘበት አሳይቷል
ሁኔታ ከፍተኞውን ማና ተመዝግበዋል:: በሌላ በከላ ጥን ሁሉ ገዢ ለተማገታዎን

ምክንያት ሁሉ የውጭን ቅይለት እንዲሰበብ ለመቀመር በምናድርገዣ
ማጠየቁያ ሌላ የሚሰረቸውን አርባር ማስረከም የሚጠቁም አይሁንም:: እናስ
እንደ አካባቢ ሁኔታው እንዲይፈጸመር ምን እያደረግን ነበር? እንደሆነ በሆነ
የመከላከል ልምዶች እያደረግን ነው ወይ? በለን መጠየቅ ይገባል::
ለዚህ ቅጽ የምናጥናው መልሰ፣ ሁሉም ክፍል አሁን ገለው ሁኔታ የየራሳን
አስተዋዕና አድርጋል ከማለት ሌላ መልሰ የሚጥ኏ለት አይመሰለንም:: ለእናደ
ሆነ አካባቢ የቅድመያያ ተከራካሪ ግዳታው ሁገኘን የሚያጠኑትን የውጭ
ጠላቶችም ይሁን የውሰት ካህዳዊቶች መቆቻምና ማጥሩት ለመሆኑ፣ ለእተምናያያ
አካባቢ መንገር ድጋፍረት መሆኑን በንፈሻም፣ የውሰት ባንዳዊቶና የውጭ በላቶች
ተባበው ሁገኘችንን ሌሎችኩቱት ያመረቁ ተግባር ባለማከናወናቶችና
አይበገኙትን ባለመሰየቹችን፣ ማንኛም ለንወቅስና ለናማርር የሚገባን
አይሁንም ::

ለገዢው በእና በከል ከንዘሁባለንተና ከተለያየ ምክንያቶችም ይጠና::
አይደረገት የቀሩትን ሁነርን ከጥሩት ለመከላከል ሌውስኩ የሚገባቸውን
ርምዶችም ለገዢው ወደፊት አስቀርቡት፣ በቅርቡ፣ ባልጋን በሀገራችን ሌይ
የተረጋገጠትን ያቦና ጥቃት ማስመዝግበን እንዲለን:: ይህንን ማድረጋችን፣
ለኢሳው ገዢ “ይህንን ተናግሩን ነበር፣ ይህንንም አስመዝግበን ነበር፣ የሚሰማን
አጥተን ነው እንደ” እያልን ከታረከ ወቀኑ ነፃ ነን የሚለውን የከንቱ ወዳስና
የሙና አධጻር ዕጋጌታ ለማግኘት አይደለም:: ተረከ ሁሉ-ንም እንደ ምግባሩና
ተግባሩ ለገመማምና ለፈርድ ሲለማችል፣ የ ጉዳይ እናን እያሰጠናቸዋንም::
ስብዳቤ ፍጤር ሁሉ ለጠናቸው ለመከላከል ለመገባው፣ የጥለቃና የቅም
በቀል ሆኖም ማስፈጸሱት አይደለም::

ሁሉም እተምናያወ/ት በተከከል እንዲማረጋገዙ፣ ባልጋን ከጥሩት ይጠና::
በተለያየ ምክንያቶች በሀገራችን የውሰትና የውጭ ጉዳዮች ባልቁ እየገበ
ለንቀነቶችን በቻ አይሁን ለመጨረታዊ ሁለውናችንም እንኩ ለይፈር ተግር
ፈጻሚዎች ነበሩ:: በእተምናያያ ሌይ ብሔን የሚይፈጻው ይከንን የህል ተከራዩት

ለደርሱ የቻልበት ምክንያት በየረከው ተደርጋዋም የተመዘገበበት በመሆኑ፣ ይንን
ማንኛት፣ ማስረጃት ስላምዎን ወደ ነርክር ጥናቶች መግባት አስፈላጊ
በይሁዳም፣ ወፍ ውድውን ግን መካከለ የሚከሩ አይደልም፡፡ ለእህ ሁተታ
መኅና የሆነን በዚመኑ ደርግ በአትቶኩያ ሁገራቸን ላይ የተፈቀመው የባጀን
የተቀብበረ ሲሆ እንዲት አድርገት ሁገራቸንን አሁን ካለቸበት የተፋት መርሃ
ለያደርሰት እንዲበቻ ነው፡፡ ለእህ የተፋት አገማቸች የነበሩት የህሳቱ ዴሞን
መንግሥታት የስለሳ ደርቸቶች ግንባር ቁልጥ ማኅ ተጨመርዋል፡፡ የቀድሞው
የሰጠው ንብረት ከቻልና የአማራካው ሲ እይ እኔ መሆናቸው ነው፡ “ ሁለት
ሁሆናቸ ለፋተኛ ስራ ይደቂል” እንዲማስቀለው፡ሁለቱም ለየራሳቸው
ምክንያቶችና ተቆሙች ሲለ ሁገራቸንን ለመስዋծት መብት በማቅረብ ተበታትና
ተፈረከከለ እንዲታቀር የየበከላቸውን ማኅ ተጨመርዋል፡፡በተለይማ
የአማራካው የስለሳ ተቆሙ፡ በአትቶኩያ የመከላከያ ለረዋጥና በሀገራቸን ለየ
ለይ ተቆማት ወሰተ ስርዓቴ በመግባት ባዘሩፍ የነበረውን ለረዋጥና የመከላከያ
ተቆሙ በተንተናን እንዲመጣ አድርገቸል፡፡

አልነበም:: የሆኑን ቅሰብ የሚያዳምበው ወከላመችው “ኝብ ካዘጋ ወሳኔ
ሙስኩ” በሚል ፖዕት እረዳቸውን ለያዙና በከፍለም እተዋኩያ ሁገራቸን
ባን “የወጪ በፈጸም የተወጪ እይሱ” በማለት ከወደቀቻበት ተብሎ በረሃና
በቅራጥ ለቋቋ መስቀል ሁሉወጥና ነወነቸንና የኤትወንም እንዲነት
አስተበረ ትንስኩ መታኩን እንደምታመጣ ማንም ለጠራጥር እየቻልም::
ይህንን ክስተት ለማግኘት ገን በደርግ የመጨረሻ ሁሉት ዓመታት በሁገራቸን
የተከናወነትን ይበወች በመፈሩም በሆነ መዳሰሰ የሚያስፈልግ ይሆናል::
ይህም ለወደፊቱ የሆነ ማኝን ተግል የሚረዳ ተመክሮ ይለግኩል ከሚል
ዶምነት ነው::

በአማራካና በቀድሞው የሰሽየት ነበረት መሂል በነበረው የጋለጭኩ፡
የወታደራዊ፡ የምጣኬ ልብትና የሥነ ለቦና ቅትረያ በፈጻሚው ወጥረት፡
በወቅቱ የሰሽየቶች መረ የነበረው ማክሬል ካርሻቸው ማመመው የተረስተረዳኩ
መርኑ መሠረት በተከስተው የቀዝቀዣው መርኑት ለወጥ ምክንያት፡ የሰሽየቱ
ነፃ ባልተጠበቀ ቅጥነት እንደ እምበራ ክብ እየተናደ ሂደ:: ይህ ክስተት
ለአማራካና አዲስ ሲጠቃት “ገኘ ወለደቻል” ሆነለት:: ይህ ክስተት
አማራካ የዓለምን ሁኔታ በበጀኩነት እንዲታቀመጠው የሚያስተካትን
እጠጠኩ አመታቸኩት፡፡ የሰሽየት ሁበረትንና ክስር መጋለው ለመጠል
የልተጠበቀ ምቹ ሁኔታን ሂጠረሰት፡፡ የሰሽየት ወቅ ድጋፍ የነበሩት ሁገራቸ
የአማራካ ሰላበወች ሆነ፡፡ በደርግ እምባንን ስር የነበረቻዊ ሁገራቸንና የዘህ
ስለባ ከመሆን አልደናቻል፡፡ ይርጋና አማካይወች ይህንን ሁኔታ ተገኘበው
በወቅቱ፡፡ የሆነ የሚደንበትን በልሆነና መከላከል እንደማዘኝትና በለም
በኢትዮጵያ መሠረታዊ መሳሪያ ስራ ማተከር ለማቻቸው፡፡ ይፈጸሱት እተዋኩያን
ከተቀማበት አዲር ለመታደግ ለፏለመ የነበሩትን ሆኖ ወዳድ ተጋቢች
ማጥቻቸንና ማጥሩቸን ቁጠሌበት፡፡ በመጨረሻው ስጋትም ሁኔታወች እየተባበለ
በመጠ እንደ ተደግመበት ወራ ይንዘዘዣና እንደ ተተከሰበት ይከላ ሂጠዘዣ
ቆና፡፡ ይህንን ሁኔታ በተከከለ የተገኘበው የአማራካ የሰላም ማስከል (ስ. እይ.
እ)፡ ለአያሌ ዓመታት በምሥጠር ሲሰራበት የቆየውን የመረጃ ክምኑት

የተሰጠውን የበት ሥራ አድፍጂ በማግበት ስያከናወን በነበረው በዘርጌ ከኩን
አማካኝነት ለመጀመሪያ ለይ በተጠረሙና የእትጥቅናያንም ሁንጻዊ ተቁም ለመወከል
በልታስቦበት ስብሰባ የውጭ ዕይለውት ያዘጋጀት ሁንጻችን የማጥሩት ይረጣ
ተፈወመ፡፡ በደርግ ወሰኑ ባለሙሉ የነበረት ከተሰሩና ወልደ ሥሳሌ ፌዴራ
ና አጥማ ይጠለውና ለለውችም የበኢትዮ ቅጥረቃች ሆኖው ማገላገለችው
ደግሞ ብሔር ምስጠር አይደለም፡፡ ከዚያ በጃላ ያለውን ሂደትና ከስተት ማንሳቱ
በለላ የታረክ ምስራፍ ታረክ ሲሄ ይመዝግበው እንዲ ለአሁኑ ወቀት
ትከረታችን አናስርፍበትም፡፡

በዚ እንደ እንደ ባንብወችን ለውደፊቱ ልምዶችን ይጠቀሙ የህናል በማል
ማስፈርት እንዲለን፡፡

1. ከነዚ የተዘረዘሩበት ሁንጻችን የማጥሩት ይባወች ለፈወመ፡፡ ማንም የውጭ
ሻይልም ይሁን የህንጻ ወሰኑ ቅጥረቃች በእትጥቅናያ በከል አለመቆሙን፡
ይህም ምን ገዢም ቤትን ሁንጻ በመከራዊ ሌይ ከነፌ የሚቆምበት ዕን የኬቶ
ዘመድናም ይሁን የቅርቡ ወዳና እንደለገት፡-
2. ለተዳትም ይሁን ለተቁም በሁንጻችን እስከሁን ይረስ የተሳኑ መፈጸም
መንግሥት (ከደጋጋ) አለመመዝግበ፡፡ የውጭ ሁንጻ የስላሴ ማධිከለው
ለተመሳሳይ ዓለማናው በተመሳሳይ ሁኔታ በአዲስ አበባ በካርታም
እንዲፈወመ ያደረጋቸው፡፡ ሁሉት መፈጸም መንግሥታች (ከደጋጋውች)
የሰኞት ሲሳይ፡፡ የእትጥቅናያው አለመሳሳይ፡፡ እንዲያውም ለሁንጻ
የሚጠቀሙ ምርጥ ፌዴራል መከንፈት በከንፈ መጨፍጨፍችውና ሁንጻ
መራዋት ማጠቃ፡፡ ይልቀንም የመከተለካይ ዕይል በጥቅለ መፈጸመ፡-
3. አሁንም ሁንጻችን በበለው ለማጥሩት ስውር ይባወች በረቀቀ ካይ

እየተገኘበት መሆናቸውን፣ በለም ተሳታፊ መንግሥቱ የይለማርያምን
በመለስ ካናዊ በመተካት የሚጠበበት ፈረሰ እንደለውበት ሁሉ፣ ወደፊትም
በአዲስ መልከ የሚጠበበትን አዲስ ቅጂዎች ፈረሰ ለያዘጋጀ እንደሚቻሉ፡

4. የፈም እንደተገኘበት በተቋዋሚው ክፍልም ይሁን በጥህር-ን፣ ወይም
በለሎች የገብረተሰቦ ክፍሎች አንድ ያለፈው እንዳይደግምና
ሁንታን ከዳግማው መቅበጥት ለመከላከል የንግድ አገልግሎት ለማድረግ
ተረጋጋጋ እንደማይደጋል፡
5. የፈም እንደ ተሳታፊ የሰራተኞች ወይም የባድድ ቅጥረቃች የፖ.ለተክመ.
መድረሻ ሌይ እየተጠመሰባ መሆናቸውን መንዝሕበ እንደሚገባ
ለማሳሰቢም ነው፡፡

እነዚህ ክስተቶች ለተፋ በቃላም ቅሉ፣ የሚታ የሚታ በየጊዜው በባධኑትም
ይሁን በወሰኑ መተቶች የሚገቡበትን በመቆቻም ሁንታን አትቶችም እንደገኘ
ከወደቀቃበት እንደሞትኑን የአትቶችም ስጋብ እንዳቃችም ጥርጋ
አይኖረውም፡፡ ጥሩ ካር ሆነን መንገት ግዶታችን የሚሆኑውም ለዘመኝ ነው፡፡